

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1601. usque ad annum 1605

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1776

VD18 90118790

§. 211. Theodori Bezæ Calvinistæ interitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67204)

Sæc. XVII. illius Dendrologia naturalis, Museum
 A. C. 1605. Metallicum, Historia Monstrorum Ser-
 pentum & Draconum prodit. Referunt
 Scriptorum nonnulli Ulysses concinnasse
 etiam tractatum prælo paratum de
Providentia Dei ex animalibus cognoscenda.

§. CCXI.

Theodori Bezae Calvinista interitus.

*Adam
 Melch. in
 vita Theol.
 Thuan.
 lib. 134.
 Maimo. hist.
 du Calvinij.*

Inter Sectarios Scriptores, qui hoc an-
 no periere, vix alium præter Bezaem
 reperire est, qui Calvinianæ sectæ fa-
 natismo abreptus contra omnes sibi
 adversantes convitiis, calamo, imo
 ferro & igne, quo hæreticos plecti so-
 debat, magis impotentibus indomitis-
 que furiis tumultuabatur. Erat is Ve-
 zeliis, vetusto Heduorum oppido die
 vigesima quarta Junii anno Christi mil-
 lelimo quingentesimo decimo nono Ca-
 tholicis Parentibus natus; eo enim tem-
 pore Lutheri & Calvini hæresis ad-
 huc in cunis vagiebat: postmodum
 vero Theodorus apud Nicolaum Prio-
 rem Longelmeldensem, Patrum suum
 Parisiis educatus, ab eodem Aureliam
 mittitur, ductu Melchioris Wolmari,
 qui & Calvini Præceptor erat, huma-
 nioribus literis operam navaturus; sub
 hujus igitur moderatoris disciplina in-
 tegrum exegit septennium, intra quod
 non

non modo in Latino Græcoque idio- Sæc. XVII.
mate, in Poesi & Jurisprudencia sin- A. C. 1605.
gularem sibi comparabat eruditionem,
sed etiam Lutheranæ sectæ venenum
liberaliter haurire cæperat: inde Theo-
dorus unacum Wolmaro ad Biturices,
ac paulopost Aureliam contendit, atque
anno Salutis nostræ millesimo quingen-
tesimo trigésimo nono primam Docto-
ratus Lauream adeptus Parisios venit, ubi
cujusdam Sutoris Parisini uxorem Clau-
diam nomine, quam nefande adamabat,
Genevam secum abduxit: priusquam
res innotesceret Parisiis, non modo
Longelmeldensi Prioratu, sed plu-
ribus aliis, iisque valde pinquibus
beneficiis ornabatur, non sine magno
animæ suæ, uti ipsemet fassus est, de-
trimento, absdubio, eo quod luxuriose
& impie vivendo Christi pauperumque
patrimonium indignissimus homuncio
abliguriisset; quippe præfatam Parisini
Sutoris uxorem nomine Claudiam pri-
mum sollicitans ejusdem pudicitiam tan-
dem expugnabat, insuper etiam illam
sub ficto nomine Candidæ suis versibus
magnopere celebrabat, cum autem car-
men quoddam, cui ipsus nomen *Juve-*
milia, seu melius scurrilia nomen hau-
sit, obscænitates Ovidii, Propertii, Ca-
tulli aliorumque hujus generis Poeta-
rum insigniter imitatus composuisset,

Sæc. XVII. necnon quoddam epigramma edidisset, ob
A. C. 1605. hujus infames, turpissimasque foedita-
tes passim pro foeminarum corruptore,
pæderasta, & Atheo habebatur, hinc
ne in jus Parisiis vocatus capitis adiret
periculum, vendito Longelmeldensi
Beneficio, furtoque ablati calibus
aliisque pretiosis & pecuniis Genevam
aufugit, abductis secum Claudia &
puero quodam, quem *Audebertulum* no-
minabat. Aliquamdiu ibidem se Ca-
tholicum simulabat: postquam vero
furtivis cujusdam foeminæ illecebris ca-
peretur, nec eidem nubere concessum
fuisset, nisi palam Calvinī sectam pro-
fiteretur, haud cunctanter fidem Ca-
tholicam ejuravit. Anno igitur milie-
simo quingentesimo quadagesimo octa-
vo rursus cum uxore sua Genevam pe-
venit, a Genevensibus ad Cathedram &
Ministerium vocatus: inde vero Lau-
fannam profectus, ibidem comicam lu-
cubrationem de *Abrahami Sacrificio* præ-
ter tractatum de *hæreticis a Magistratu*
puniendis adversus Castellionem edidit.
Hisce ingenii sui præludiis jamjam se
satis dignum exhibebat, ut Calvinī a-
micus, Discipulus, Collega & Calvi-
nistarum Protector atque Apostolus fie-
ret, quorum etiam sortem misertus,
cum quosdam ob hæresin punitos com-
perisset, ad Henricum Franciæ Regem
questum

questum ire audebat, quinimo ipsum Sæc. XVII.
A. C. 1605.
 etiam in Calvinianæ sectæ societatem al-
 licere haud reformidabat: attamen re-
 pulsam passus sua obsequia Condeo Prin-
 cipi sacrabat, quocum etiam Evange-
 licus Miles prælio Drocensi tum com-
 misso interfuit. Inde Vezelias in pa-
 triam reversus Sororem suam, quæ
 Sanctimonialis erat, ad fidem Deo &
 Ecclesiæ abjurandam sollicitabat, a qua
 tamen propudiose rejectus est: Tum ve-
 ro velut ex clade ferocior factus, bellum
 ceteris Sectariis indixit, ac primo qui-
 dem mordacem calamum suum adver-
 sus Castellionem strinxit, eoquod hic
 aliò Spiritu illustratus novi Testamenti
 versionem a Beza adornatam rejecisset:
 postea Franciscum Balduinum, Bren-
 tium, Jacobum Andreæ, Bernarduum
 Ochinum aliosque pari furore aggre-
 diebatur. Cum ergo apud suos strenui
 Pugilis nomen sibi conciliaffet, Rupel-
 las ad Conciliabula Rupellense & Neu-
 maufanum necnon ad Colloquium Mym-
 pelgardense, adversus Jacobum Andreæ
 evocatur, ambobus post infames rixas
 & convitia histrionum more Triumphum
 canentibus. Haud absimili quoque
 successu Bernæ decertabat.

Tandem Beza ingravescente ætate
 tam vehementem patiebatur memoriæ
 lapsum, ut eorum, quæ mox dixisset,

Sæc. XVII. statim oblivisceretur, iis duntaxat mem-
A. C. 1605. retentis, quæ ante plurimos annos me-
 moriæ impressa habebat: hoc oblivio-
 nis languore fere biennio vexatus
 cum quondam ad Concionem ire par-
 ret, subita convulsione corripitur, le-
 stoque affixus anno ætatis suæ octoge-
 simo sexto die tertia decima Octobris
 mortuus est, *sicut vixit uti Libertinus,*
Atheus, impius, nulliusque Religionis ho-
mo, teste Maimburgo.

§. CCXII

Ejusdem Scriptoris opera.

Weisman.
introd. in
Hist. Sacr.
ad Sæcul.
XVI. p. 244.

Præter jam recensita Theodorus quam-
 plurima adhuc varii argumenti e-
 didit opuscula, quibus orbem totum
 velut Camerina lutulento scommatum,
 scurrilitatum, fallitatum, ac blasphemiarum
 diluvio inundabat: Percipitur
 tur crisis ac judicium, quod de illis
 tulerat quidam Recentior Protestantium
 Scriptor certe Calvinistis haud
 ingratus: *Dolendum sane, inquit ille,*
Virum hunc eruditum, multisque egregiis
dotibus a natura ornatum & instructum,
tot vestigia reliquisse in libris suis & genere
scribendi, quæ, dona & gratiam Dei par-
tim per rationem nimis adhuc liberam, par-
tim corruptæ adhuc naturæ affectibus in eo
valde impedita & sufflaminata fuisse, ostendunt.